

Cirkulärnr: 2003:78
Diariernr: 2003/1940
Handläggare: Marcus Holmberg
Siv Stjernborg
Sektion/Enhet: Finanssektionen
Datum: 2003-10-01
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Budgetförutsättningar åren 2004–2006
Bilagor: Bilaga 1: Skatter och bidrag 2004–2006 (kommunspezifisk;
endast till ekonomikontoren)
Bilaga 2: Befolkning 2003-06-30 SCB

CIRKULÄR

Finanssektionen
Marcus Holmberg
Siv Stjernborg, EJ

2003-10-01

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar åren 2004–2006

I detta cirkulär presenterar vi:

- Utvecklingen av det generella statsbidraget åren 2004–2006
- Preliminär beräkning av kostnadsutjämningsbidraget för bidragsåret 2004
- Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2004–2006 (*bilaga 1*)

Med anledning regeringens budgetproposition och SCB:s preliminära utjämningsbidrag för 2004 kommer här ett extra cirkulär med budgetförutsättningar för 2004–2006. För en utförlig beskrivning av det generella statsbidraget och regeringens bedömning av den svenska ekonomin hänvisas till cirkulär 2003:77. I slutet på vecka 42 kommer vår nya skatteunderlagsprognos.

Preliminärt taxeringsutfall för 2002

Riksskatteverket (RSV) har sammanställt ett andra preliminärt utfall över beskattningsbar inkomst 2002 enligt 2003 års taxering. Det preliminära utfallet, som är en prognos baserad på 99,0 procent av deklARATIONERNA, indikerar en ökning av skatteunderlaget med 4,93 procent 2002 jämfört med 2001.

Vi gör bedömningen att det slutliga taxeringsutfallet kommer att vara i linje med vår prognos från maj i år (cirkulär 2003:41) eller möjligtvis något starkare, dvs. att skatteunderlaget ökade med minst 5,1 procent 2002. Prognoserna i de preliminära utfallen från RSV är behäftade med osäkerhet och de senaste åren har det slutliga utfallet underskattats. Orsaker till detta är bland annat att alla deklARATIONER inte är registrerade samt att deklARATIONER för personer med mycket höga inkomster, så kallade extremvärden, har tilldelats en betydligt lägre inkomst i prognosen. Det är först då dessa deklARATIONER kontrollerats i slutet av granskningsprocessen som de korrekta värdena registre-

ras. Vår bedömning är grundad på den information vi nu har om extremvärden och ännu ej registrerade deklarerationer.

RSV publicerar nya prognoser över taxeringsutfallet på sin webbplats den 9 oktober. Det slutliga utfallet beräknas vara klart den 1 december.

Tabell 1. Preliminära taxeringsutfall 2000, 2001, 2002 och 2003

	Aug	Sep	Okt	Dec	Skillnad aug–dec
Taxering 00	5,02	5,14	5,23	5,65	-0,63
Taxering 02	6,52	6,71	6,82	7,47	-0,95
Taxering 02	5,76	5,94	6,03	6,36	-0,6
Taxering 03	4,74	4,93			

De kommunvisa taxeringsutfallen finns att hämta på RSV:s webbplats eller på vår webbplats: www.svekom.se, eller i *bilaga 1*.

Generella statsbidraget 2004–2006

Aktuella förändringar av de generella statsbidragen 2004 till 2006 sammanfattas i tabellerna nedan. För ytterligare information, se cirkulär 2003:77.

Tabell 2. Invånarrelaterat statsbidrag 2004–2006, miljoner kronor

	2004	2005	2006
Totalt enligt cirkulär 2003:73	28 998	29 273	30 973
<i>Tidigare icke kända förändringar i BP 2004:</i>			
Tillskott och indragningar			
Besparing	-70	-70	-70
Tvåhundrakronan, sysselsättningsstödet (inkl. tillskott)		3 300	3 300
Regleringar m.m.			
Lärarpensioner		140	140
Maxtaxa, äldreomsorg	170	170	170
Rakel	-28	-46	-34
Kunskapslyftets avskaffande (korrigerig)			111
Skolhälsovård (korr. av tidigare utlovad halvårs-effekt)	-20	-20	-20
Åldersrelaterat statsbidrag	-*	6 740	6 740
Totalt enligt detta cirkulär	29 050	39 487	41 310

*Fördelas till och med 2004 utifrån vissa åldersgrupper. Från och med 2005 fördelas det lika kronor per invånare.

I tabellerna redovisas endast sådana förändringar som inte varit kända sedan tidigare. Detta gör att innehållet skiljer sig från de tabeller som redovisas i budgetpropositionen.

Alla regleringar görs i kronor. Vad sedan beloppet blir i kronor per invånare beror på folkmängden 1 november året innan bidragsåret. När det gäller mindre regleringar kan beloppet per invånare genom avrundningar ge ett felaktigt belopp.

Tabell 3. Invånarrelaterat statsbidrag 2004–2006, kronor per invånare

	2004	2005	2006
Totalt enligt cirkulär 2003:73	3 231	3 250	3 426
<i>Tidigare icke kända förändringar i BP 2004:</i>			
Tillskott och indragningar			
Besparing	-8	-8	-8
Tvåhundrakronan, sysselsättningsstödet (inkl. tillskott)		366	365
Regleringar m.m.			
Lärarpensioner		16	15
Maxtaxa, äldreomsorg	19	19	19
Rakel	-3	-5	-4
Kunskapslyftets avskaffande (korrigerig)			12
Skolhälsovård (korr. av tidigare utlovad halvårs-effekt)	-2	-2	-2
Åldersrelaterat statsbidrag	—*	751	751
Totalt enligt detta cirkulär	3 237	4 384	4 569

Anm.: Fördelas till och med 2004 utifrån vissa åldersgrupper. Från och med 2005 fördelas det lika kronor per invånare.

Preliminära beräkningar av utjämningsystemet 2004

SCB har gjort en preliminär beräkning av utjämningsystemet för bidragsåret 2004. Tabeller med resultat och dataunderlag samt beskrivning av beräkningarna har redan skickats ut till kommunerna. På flera håll skiljer sig SCB:s beräkningar mot de som presenteras i bilaga 1. Nedan kommenteras dessa skillnader.

Inkomstutjämning

SCB:s beräkning av inkomstutjämningen bygger på det preliminära taxeringsutfallet för september (4,93 procent). I de kommunspecifika beräkningarna (bilaga 1) används Kommunförbundets prognos på 5,1 procent.

Skillnaden mellan de två beräkningarna beror på att medelskattkraften i riket skiljer sig åt. Detta påverkar kommunens avgift respektive bidrag. Kommuner som erhåller ett bidrag får ett mindre bidrag i SCB:s beräkningar; för betalande kommuner blir avgiften större. För de kommuner som berörs av den justerade beräkningen är spridningen något större

SCB använder sig av folkmängden per den sista juni 2003 för att räkna ut skattkraften. I bilaga 1 har vi räknat med en prognos på befolkningen per den 1.11.2003. Det gör att kommuner som betalar en avgift betalar mer i vår prognos. För de kommuner som erhåller ett bidrag gäller det omvända.

Det slutliga utfallet av inkomstutjämnningen för år 2004 kommer att fastställas under december månad. Det som återstår att uppdatera är taxeringsutfallet enligt 2003 års slutliga taxeringsutfall samt kommunens folkmängd per den 1 november 2003.

Preliminär kostnadsutjämnning för år 2004

Kommunens preliminära bidrag eller avgift framgår av bilaga 1.

Jämfört med den beräkning för år 2004 som vi gjorde i maj (cirkulär 2003:41) har SCB nu också uppdaterat faktorerna som styr utjämnningen för barnomsorg samt individ- och familjeomsorg. Dessutom är kostnadsutvecklingen för olika verksamheter uppdaterad utifrån det definitiva räkenskapsammandraget för år 2002. För flertalet kommuner innebär uppdateringen små förändringar jämfört med beräkningen i maj. För 214 kommuner är avvikelserna jämfört med majberäkningarna högst +/-50 kronor per invånare. För 27 kommuner är förändringen mer än +/-100 kronor per invånare.

Det slutliga utfallet av kostnadsutjämnningen för år 2004 kommer att fastställas under december månad. Det som återstår att uppdatera är skattkraften i barnomsorgsmodellen enligt 2003 års slutliga taxeringsutfall.

Preliminärt invånarrelaterat statsbidrag

SCB anger, precis som vi, en statsbidragsram på 29 050 miljoner år 2004. SCB använder sig däremot av folkmängden per den sista juni 2003, vilket ger ett belopp per invånare som är 6 kronor per invånare högre än det som vi anger i våra beräkningar.

Preliminärt åldersrelaterat statsbidrag

SCB har gjort preliminära beräkningar av det åldersrelaterade statsbidraget för budgetåret 2004. Det åldersrelaterade statsbidraget är en del av det generella statsbidraget till kommunerna. Kommunens bidrag beräknas utifrån antalet personer i åldersgrupperna 7-15, 16-18, 65-74, 75-84 samt 85 år och äldre. För varje person i vardera åldersgruppen får kommunen ett visst antal kronor. Det preliminära antalet kronor för respektive åldersgrupp framgår av tabell 4. Under budgetåret 2004 fördelas 6 740 miljoner kronor genom det åldersrelaterade statsbidraget. Från och med år 2005 fördelas det lika kronor per invånare.

Tabell 4. Åldersrelaterat statsbidrag per åldersgrupp för år 2004, kronor per invånare

Åldersgrupp	2004
7-15 år	2 577
16-18 år	3 241
65-74 år	362
75-84 år	1 847
85-w år	6 806

De preliminära beräkningarna bygger på befolkningen i olika åldersgrupper per den 30 juni år 2003.

Preliminär nivåjustering

Underskottet i utjämningsystemet redovisas under rubriken "nivåjustering". Underskottet beror framförallt på att införandetilläggen är större än införandeavdragen. En del finansierar även underskottet i inkomstutjämnings på grund av den justerade inkomstutjämnings. Nivåjusteringens storlek skiljer sig åt mellan SCB och förbundet. Skillnaden beror, som tidigare redovisats, på olika sätt att beräkna den preliminära inkomstutjämnings. Vi ändrar av den anledningen inte nu vår bedömning av nivåjusteringen för 2004.

Frågor angående de preliminära beräkningarna av utjämningsystemet kan ställas till Tomas Johansson tfn 019-17 64 26 eller Olle Storm tfn 019-17 61 47, Statistiska centralbyrån i Örebro.

Förändringar i kommunala statsbidrags- och utjämningsystemet

Utjämningskommittén överlämnade den 30 september 2003 sina förslag till förändringar i det kommunala statsbidrags- och utjämningsystemet till regeringen. Kommittén föreslår att den nuvarande inkomstutjämnings förändras. Vidare föreslås förenklingar i systemets kostnadsutjämnings och att ett nytt statligt finansierat strukturbidrag införs. Förändringarna ska enligt förslaget införas den 1 januari 2005. De ekonomiska effekterna av förändringarna slår successivt igenom under en tioårsperiod, dvs. till 2015.

Kommunförbundets har haft Björn Sundström representerad som sakkunnig i kommittén. Förbundet har lämnat ett särskilt yttrande. Yttrandet finns att läsa på förbundets hemsida där också kommitténs förslag kan laddas ned: <http://www.svekom.se/sidan/2003/artik20030930.htm> .

Frågor avseende förslaget om det nya utjämningsystemet besvaras av Björn Sundström, tfn 08-452 77 52 och Henrik Berggren, tfn 08-452 77 42.

Kraftigt negativ slutavräkning 2003

Med den av regeringen i september 2003 fastställda uppräkningsfaktorn för 2003 samt vår bedömning av taxering 2002 blir prognosen för avräkningen detta år minus 292 kronor per invånare enligt Rådets rekommendation. Därmed blir korrigeringen enligt vår bedömning, minus 141 kronor per invånare per den 1.11.2002. Se tabell 5. Hur mycket som exakt kommer att påverka bokslut 2003 blir inte klart förrän i slutet av november i år. Detta eftersom Rådets rekommendation bygger på det definitiva taxeringsutfallet för 2002. Vidare kommer Rådet att rekommendera att en speciell prognos, framtagen av Ekonomistyrningsverket, ska ligga till grund för periodiseringen av avräkningen i bokslutet.

Tabell 5. Slutavräkning för 2003 års skatteintäkter, kronor per invånare

	Bokslut 2003	Bokslut 2004	Januari 2005
	Prel. prognos enl. rådet	Korrigering enl. SK:s bedömning	Totalt enl. SK:s bedömning
Slutavräkning -03	-292	-141	-433

Vår senaste bedömning av skatteunderlagets utveckling åren 2003 och 2004 ligger sammantaget en halv procentenhet högre än de av regeringen fastställda uppräkningsfaktornerna. Detta gör att kommunförbundets prognos på 2004 års skatteintäkter blir plus 133 kronor per invånare per den 1.11.2003.

Frågor avseende slutavräkningen kan ställas till Siv Stjernborg, tfn 08-452 77 51.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag

I bilaga 1 redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag. I beräkningarna ingår inte:

- det särskilda statsbidraget på 150 miljoner 2004 till kommuner med befolkningsminskning,
- ersättning för den frivilliga maxtaxan inom barnomsorgen (inklusive pengar för kvalitetssäkring),
- de riktade statsbidragen till personalförstärkningar inom skolan samt
- det tillfälliga sysselsättningsstödet 2004.

Skillnader jämfört med beräkningar i september (2003:73) beror på:

- regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2004 och 2005
- justerad statsbidragsram för åren 2004–2006
- ny preliminär kostnadsutjämning för 2004,

- prognosen på slutavräkningen
- preliminärt åldersrelaterat statsbidrag, samt
- preliminärt taxeringsutfall september

Som vanligt bygger beräkningarna på att kommunens befolkning och skatteunderlag ökar i samma takt som i riket samt 2003 års skattesatser. Önskas beräkningar utifrån andra förutsättningar kan ni ange dessa via e-post till marcus.holmberg@svekom.se.

Modellverktyget Skatter och bidrag

I beräkningsmodellen "Skatter och bidrag" behöver följande ändringar göras i "Indatabladet":

- Skriv in regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2004 och 2005 i cellerna C8 till D8. Faktorerna framgår av *bilaga 1*, rad 5.
- Skriv in den preliminära kostnadsutjämnningen för 2004 i cell D69. Kommunens bidrag/avgift framgår av rad 15 i *bilaga 1*.
- Skriv in antal personer i de för det åldersrelaterade relevanta åldersgrupperna i cellerna D34 till D38. Antalsuppgifterna framgår av *bilaga 2*.
- Skriv in de nya beloppen för det åldersrelaterade statsbidraget för år 2004 i cellerna D46 till D50. Beloppen framgår av tabell 4. Välj sedan "Egen prognos" på knappen Åldersrelaterat statsbidrag på fliken Totala intäkter.
- Eftersom det åldersrelaterade statsbidraget från och med 2005 fördelas lika kronor per invånare måste beloppen i cellerna E46–F50 tas bort.
- Skriv in den nya statsbidragsramen för åren 2004 till 2006 i cellerna D42 till F42. Beloppen framgår av tabell 2.
- Skriv in den preliminära taxeringen för september i cell C20. Beloppet framgår av *bilaga 1*, rad 6. Observera skillnaden i enheten.

Dessutom måste följande ändring göras i bladet för "Totala intäkter":

Ta bort bladets skydd. Detta görs genom att man går längst upp på skärmen till meny Verktyg och väljer Skydd/Ta bort bladets skydd och på frågan om lösenord skriver in: kommun.

- Skriv in prognosen över avräkningen på 2003 års skatteinkomster med regeringens uppräkningsfaktorer cell G32 (-292 kr/inv.).
- Skriv in korrigeringen på slutavräkningen för år 2003 enligt Kommunförbundets bedömning i cell H32 (-141 kr/inv.).
- Skriv in Kommunförbundets prognos över avräkningen på 2004 års skatteinkomster i cell H34 (133 kr/inv.). Nuvarande formel skall ersättas.

Efter att ha gjort ändringarna bör skyddet återinföras på båda bladen genom att man på menyn Verktyg väljer Skydd/Skydda blad och på frågan om lösenord anger: kommun.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Siv Stjernborg tfn 08-452 77 51, Marcus Holmberg, tfn 08-452 78 82. Båda kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@svekom.se .

Vi skickar även ut våra budgetcirkulär till kommunerna via e-post. Anmäl Din e-postadress till Lars Linder (lars.linder@svekom.se) som ansvarar för Kommunförbundets adressregister. Ange om Du är ekonomichef eller ekonom.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Finanssektionen

Maj-Lis Åkerlund

Marcus Holmberg

Bilagor

Bilaga 1: Skatter och bidrag 2004–2006 (kommunspecifik; endast till ekonomikontoren)

Bilaga 2: Befolkning 2003-06-30 SCB